

Noscenda est, inquit Tacitus, *libr. 4.* populi quem regere vis, natura; quique eam callet, dicitur prudens. In eoque cum primis erravit Dux Albanus, & eo errore Belgiū, & unā sumptus incredibiles amittit Rex Hispaniarum. Le Duc de Albe, y fut envoyé, lequel ne cognoissant pas l'humeur du pais (ignorance toujours dangereuse à un Lieutenant du Roy) porta le commandement de son maistre à la pointe de l'espée; & voulut forcer par la violence des armes un peuple, qui ne se laisse vaincre que par la seule nécessité. *Pierre Matthieu, hist. de Henri 4. lib. 1. narrat. 4. fol. 103.* Libenter uti soleo auctoritate prudentissimi politicorum Antonii Perez. *Qui in Aphorism. fol. 164. num. 92.* ita scribit: Hæc demum prudentia esse videtur; efficere, ut particulares cujusque Regni leges, conformes sint naturæ cujusque nationis. Nec enim omnia corpora, uno eodemque remedio curantur: & verò Leges assimilæ sunt medicamentis, populi instar corporum esse videntur. Acidem alibi, *fol. nempe 319. numer. 352. & 354.* operosè Principes monet; ne, dum aliarum, & peregrinarum in primis nationum exempla, in administratione Reipublicæ temerè imitantur, eandem evertant: cum methodus medendi, etiam pro climatis ratione patiatur variationem. Plutarchus quoque mores Civium cognoscere nos debere monet; & ideo alicubi multis verbis Atheniensium naturam describit: iram eos gerere quidē in promptu sed tamen placabiles esse, & suspicaces magis, quam veri tenaces; Carthaginenses rudes, melancholicos, magistratibus obsequētes, subditis molestos, ad pericula pigritantes, iræ impotentes, & crudeles esse refert. Hanc autem morum cognitionem, necessariam ille.

Scipio Amira-
tus *dissertat.*
politicar. lib. 4.
dissertat. 7.